

แรงงานข้ามชาติและการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19: ความกังวลเกี่ยวกับการจ้างงานและการศึกษา

รายงานความคิดเห็นของชุมชนแรงงานข้ามชาติ
ประเทศไทย เดือนมกราคม พ.ศ. 2564

สารบัญ

คำนำ	3
ข้อเสนอแนะ	4
รายละเอียดของประชากรกลุ่มตัวอย่างและวิธีการเก็บข้อมูล	5
การสื่อสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19	7
การมีส่วนร่วมของชุมชน	8
ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19	9
ผลกระทบของการแพร่ระบาดและความกังวลด้านเศรษฐกิจและการศึกษา.....	10
พฤติกรรมสุขภาพ	11
ผู้เขียนและผู้มีส่วนร่วมในรายงานฉบับนี้	12

คำนำ

รายงานฉบับขื่อนี้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนความคิดเห็นของแรงงานข้ามชาติซึ่งรวบรวมโดยสภาภาษาชไทย โดยได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ขององค์กรพัฒนาเอกชนซึ่งเป็นสมาชิกของเครือข่ายประชากรข้ามชาติ (Migrant Working Group - MWG) ทำหน้าที่เป็นล่ามแปลระหว่างการเก็บข้อมูล ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาจากประเทศลาว กัมพูชาและพม่า โดยภาพรวมไม่ปรากฏความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มแรงงานข้ามชาติจากแต่ละประเทศ ยกเว้นความคิดเห็นเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสารที่นิยมใช้ (โปรดดูหน้า 7) แม้ว่าข้อมูลที่ได้นี้จะไม่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรแรงงานข้ามชาติทั้งหมดในประเทศไทยได้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็กแต่รายงานฉบับนี้นำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับหัวข้อที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความสำคัญต่อการสำรวจเพิ่มเติมต่อไป

โดยรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ที่ดีเกี่ยวกับโรคโควิด-19 และแสดงความสนใจที่จะมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับหัวข้อนี้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ความรู้เกี่ยวกับโรคมีความเชื่อมโยงกับข้อมูลที่สามารถหาได้ในภาษาแม่ของตนเอง โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากพม่าที่อาศัยอยู่ห่างไกลจากชายแดนไทย-พม่าอาจจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ในภาษาของตนเองได้น้อยจึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคน้อยกว่าเมื่อเทียบกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากประเทศเดียวกันที่อาศัยอยู่ใกล้ชายแดน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจของการระบาดใหญ่ต่อตนเองและผู้อื่น รองลงมาคือความวิตกกังวลเกี่ยวกับการศึกษาและผลกระทบของการปิดโรงเรียน

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่ยังแสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย ไม่ปรากฏว่ามีข่าวลือ การตีตราหรือกล่าวโทษผู้อื่น อย่างไรก็ตามผู้เข้าร่วมกิจกรรมรายหนึ่งระบุว่าสถานการณ์การระบาดใหญ่ระลอกที่สองที่เพิ่งเกิดขึ้นและเริ่มจากชุมชนแรงงานข้ามชาติได้ส่งผลให้แรงงานข้ามชาติทุกคนถูกกล่าวโทษว่าเป็นสาเหตุของการแพร่ระบาดของไวรัส

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกล่าวด้วยว่าพวกเขาช่วยเหลือชุมชนของตนเองและมีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมมากขึ้นซึ่งชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการรวมเอาผู้ย้ายถิ่นเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการในการรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

อนึ่ง “กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับโรคโควิด-19” เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการ “รวมใจต้านภัยโควิด-19 ในกลุ่มแรงงานข้ามชาติ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นของชุมชนผู้ที่ย้ายถิ่นมาทำงานในประเทศไทย เพิ่มความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคและค้นหาความรู้ที่มีอยู่ของชุมชนเกี่ยวกับโรคโควิด-19 รวมถึงแก้ไขข้อมูลที่ผิด ข่าวลือและปัญหาการตีตรา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สภาภาษาชไทยได้จัดกิจกรรมสนทนากลุ่มกับแรงงานข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในจังหวัดหนองคาย ระนอง ตาก สระแก้วและปทุมธานีในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม พ.ศ. 2563

ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ มีข้อเสนอสำคัญในการดำเนินการสามประการต่อไปนี้:

1. ควรดำเนินการเก็บข้อมูลจากชุมชนอย่างต่อเนื่องและกว้างขวางโดยปรับเนื้อหาในการสำรวจความคิดเห็นให้เหมาะสม

ข้อมูลที่รวบรวมได้แสดงให้เห็นถึงความรู้พื้นฐานที่ดีเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเน้นให้เห็นความสำคัญของการทำความเข้าใจช่องว่างทางความรู้และข้อสงสัยของชุมชนแล้วนำมาปรับเนื้อหาในการสำรวจครั้งต่อไปเพื่อแก้ไขช่องว่างเหล่านี้

2. กระจายช่องทางการสื่อสารและภาษาที่ใช้

ข้อมูลที่ได้ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในการใช้ช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับโรคระหว่างผู้ย้ายถิ่นกลุ่มต่างๆ ดังนั้นการสื่อสารเพื่อให้เข้าถึงประชากรเหล่านี้จึงควรใช้ช่องทางที่หลากหลายและใช้ภาษาที่ผู้ย้ายถิ่นกลุ่มต่างๆเข้าใจ (โปรดดูหน้า 7)

3. ให้โอกาสแรงงานข้ามชาติได้มีส่วนร่วมดำเนินการและสนับสนุนช่วยเหลือชุมชนของตนเอง

แรงงานข้ามชาติหลายคนแสดงความสนใจที่จะมีส่วนร่วมมากขึ้นในการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 รวมถึงการป้องกันการแพร่ระบาดและช่วยเหลือชุมชนของตนเอง ในสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกแรก ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลายคนได้มีส่วนร่วมในการหาแนวทางช่วยเหลือชุมชนของตนเอง เช่น จัดตั้งตู้ปันสุข ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่จะใช้ศักยภาพที่พวกเขามีอยู่โดยส่งเสริมให้พวกเขามีส่วนร่วมมากขึ้นและเป็นพันธมิตรในการดำเนินกิจกรรมเพื่อรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคในอนาคต

รายละเอียดของประชากรกลุ่มตัวอย่างและวิธีการเก็บข้อมูล

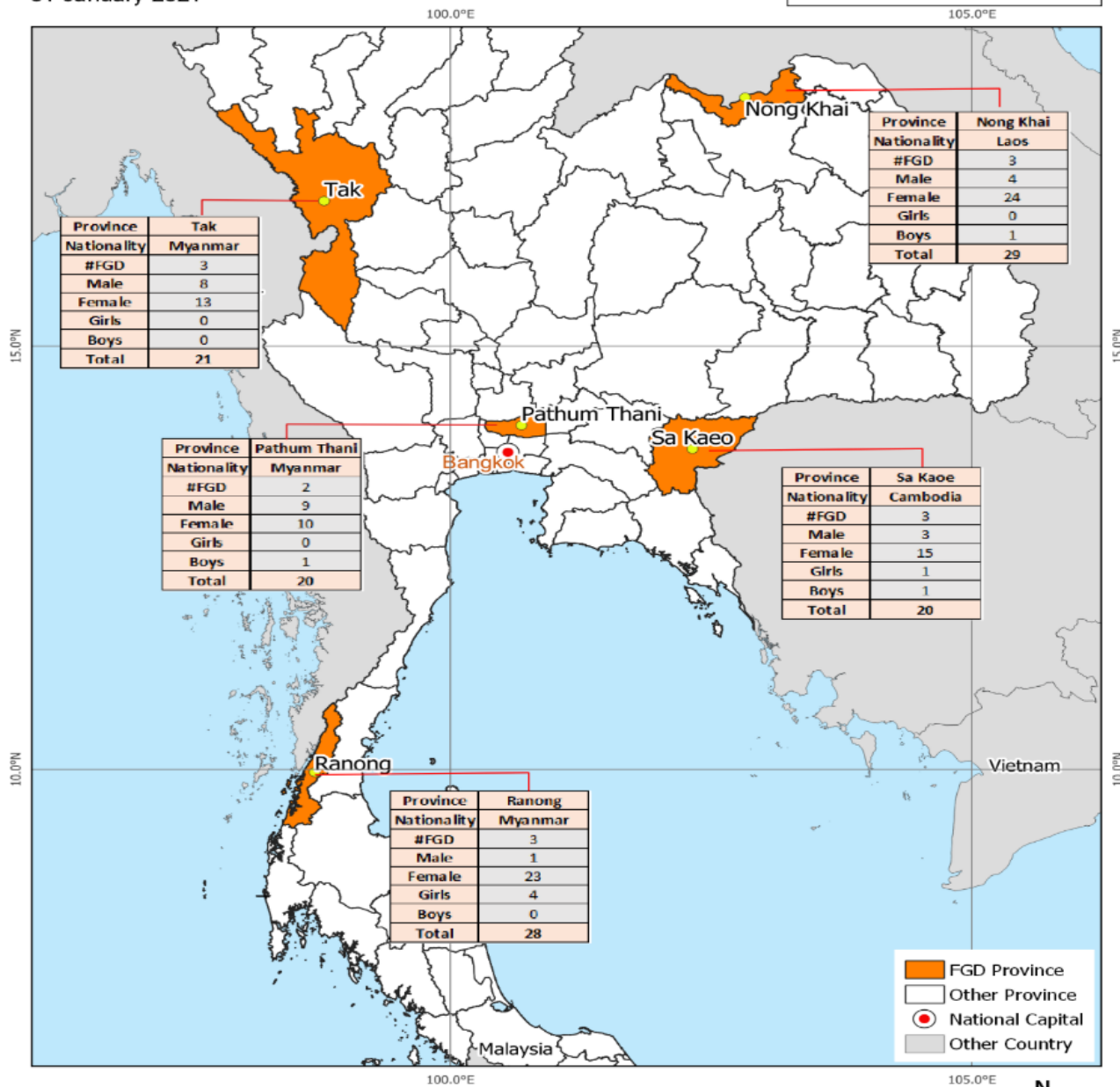
เจ้าหน้าที่สถานีกาชาดที่ 1 พลสุรินทร์อนามัย จังหวัดสุรินทร์ สถานีกาชาดที่ 6 อนุรักษ์ประเทศเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระแก้ว สถานีกาชาดเทพรัตน์ (สถานีกาชาดที่ 13 จังหวัดตาก) สถานีกาชาดหัวหินเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และฝ่ายบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยรวบรวมข้อมูลโดยตรงและผ่านล่ามแปลจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นแรงงานข้ามชาติจำนวนทั้งสิ้น 118 คน มาจากประเทศลาว 29 คน กัมพูชา 20 คน และ พม่า 69 คน ประกอบด้วยผู้หญิงจำนวน 85 คน ผู้ชายจำนวน 25 คน เด็กหญิง 5 คน และ เด็กชาย 3 คน จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด มีผู้อายุมากกว่า 59 ปี จำนวน 8 คน สัดส่วนของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้หญิงและผู้ชายของกลุ่มตัวอย่างนั้นไม่สมดุลกันและเน้นย้ำถึงความสำคัญที่จะมีการดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อไปโดยจัดให้มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหญิงและชายในจำนวนที่ใกล้เคียงกันเพื่อติดตามผลและวิเคราะห์ข้อค้นพบเพิ่มเติม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากประเทศลาวอาศัยอยู่ในอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากประเทศกัมพูชาอาศัยอยู่ในอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากประเทศพม่าอาศัยอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดระนอง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี (โปรดดูแผนที่หน้า 6) การเก็บข้อมูลเกิดขึ้นในวันที่ 23 และ 27 พฤศจิกายน และ วันที่ 8 และ 19 ธันวาคม 2563 ผ่านการสนทนากลุ่มย่อย 14 กลุ่มโดยฝ่ายบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมในจังหวัดปทุมธานีเป็นสองกลุ่มย่อยขณะที่สถานีกาชาดในแต่ละพื้นที่แบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็นสามกลุ่มย่อยเพื่ออภิปรายสี่ประเด็นต่อไปนี้

1. การสื่อสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน
3. ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาด
4. พฤติกรรมสุขภาพ

ทั้งนี้ ผู้จัดบันทึกของกลุ่มและ/หรือผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้รวบรวมข้อมูลระหว่างการสนทนากลุ่มโดยเขียนลงบนฟลิปชาร์ตและสมุดบันทึกส่วนตัว

**Thailand, CEA
Focus Group Discussion (FGD)**

31 January 2021

The maps used do not imply the expression of any opinion on the part of the International Federation of the Red Cross and Red Crescent Societies or National Societies concerning the legal status of territory or its authorities. Map data sources: OCHA, OSM Contributors, ICRC, IFRC

แผนที่แสดงที่อยู่ พื้นที่จัดกิจกรรมสนทนากลุ่มและจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การสื่อสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19

การวิเคราะห์ข้อมูลบ่งชี้ว่ามีความแตกต่างที่สำคัญระหว่างกลุ่มอายุและสัญชาติของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสารที่นิยมใช้ เมื่อถามว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 จากช่องทางใดบ้าง ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่มสะท้อนให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากประเทศกัมพูชาส่วนใหญ่มักติดตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ทางโทรทัศน์มากที่สุดและรองลงมาคือการประกาศของผู้ใหญ่บ้านและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรืออาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน(อสม.)ตามลำดับ โดยไม่ค่อยใช้สื่อสังคมออนไลน์เช่น เฟสบุ๊ค ยูทูบ หรือและแอปพลิเคชันส่งข้อความไลน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพวกเขาสามารถใช้ภาษาไทยได้ดีจึงทำให้เข้าถึงสื่อกระแสหลักได้ง่าย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มาจากประเทศลาวเข้าใจภาษาไทยเป็นอย่างดีและอาศัยอยู่คนชายแดนไทย-ลาวสามารถรับข่าวสารเกี่ยวกับโควิด-19 ได้ทั้งจากสื่อกระแสหลักทั้งภาษาไทยและภาษาลาว

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากประเทศพม่าในทุกพื้นที่ที่มีความรู้ภาษาไทยที่จำกัด ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มแรงงานข้ามชาติจากประเทศพม่าในจังหวัดปทุมธานีซึ่งอยู่ห่างไกลจากชายแดนไทย-พม่าอาจจะเข้าถึงสื่อกระแสหลักจากประเทศบ้านเกิดและสื่อการเรียนรู้ในภาษาของตนเองได้น้อยกว่ากลุ่มแรงงานข้ามชาติจากประเทศเดียวกันที่อาศัยอยู่ใกล้ชายแดนอย่างเช่นจังหวัดตากและระนอง แรงงานข้ามชาติกลุ่มนี้จึงมีความรู้โดยรวมเกี่ยวกับโรคโควิด-19 น้อยกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลในภาษาของตนเองได้น้อยนอกเหนือไปจากความสามารถทางภาษาไทยที่จำกัด

อย่างไรก็ตาม แรงงานข้ามชาติจากทั้งประเทศลาวและประเทศพม่าที่อาศัยในพื้นที่ชายแดนใช้ช่องทางการรับข่าวสารทั้งจากสื่อหลักและสื่อออนไลน์ ผู้ที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่มีโทรศัพท์สมาร์ทโฟนที่มีอินเทอร์เน็ต คนกลุ่มนี้แบ่งปันและติดตามข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับโควิด-19 จากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ค แอปพลิเคชันส่งข้อความไลน์ และ ยูทูบ ในขณะที่ผู้สูงอายุจากสองประเทศนี้ระบุว่านิยมรับข้อมูลและข่าวจากการดูโทรทัศน์ การประกาศเสียงตามสายของผู้ใหญ่บ้าน อสม. การพูดคุยกับเพื่อนบ้าน หรือพูดคุยทางโทรศัพท์กับลูกๆ และฟังวิทยุ นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมยังได้รับข้อมูลจากหน่วยงานสาธารณสุขและเข้าอบรมที่ศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัย ข้อมูลเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายโดยปรับเนื้อหาที่ต้องการสื่อให้เหมาะสมตามกลุ่มอายุและภาษาที่ชุมชนใช้เมื่อจะสื่อสารกับชุมชนและต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วม

เสียงจากชุมชน

“ลูกๆอยู่กรุงเทพฯ โทรมาคุยเรื่องโควิดและอาการกัน” (หญิงอายุ 60 ปี จากหนองคาย)

“เราเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายกว่าจากการพูดคุยกันเพราะคนพม่าส่วนใหญ่จะดูข่าวสารต่างๆจากสื่อสังคมออนไลน์แล้วคุยกัน” (เด็กหญิงอายุ 15 ปี จังหวัดระนอง)

“ส่วนใหญ่เราจะโทรศัพท์คุยกันในหมู่บ้านหรือเพื่อนๆ เวลาเค็ดครือนเราก็จะขอความช่วยเหลือกันในหมู่บ้านที่น้องก่อน” (หญิงอายุ 40 ปี อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก)

“ชอบดูละครทีวีช่อง 3 และช่อง ONE และจะชอบเล่น Facebook มากกว่าอย่างอื่น” (ชายอายุ 25 ปี จังหวัดปทุมธานี)

การมีส่วนร่วมของชุมชน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในหลายพื้นที่กล่าวว่าพวกเขาเข้าร่วมการอบรมหรือการประชุมที่จัดโดยหน่วยงานด้านสาธารณสุข องค์กรพัฒนาเอกชน และศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 การจัดให้มีล่ามเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้พวกเขาตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม โดยที่ผ่านมามีพวกเขาจะชักชวนเพื่อนมาเข้าร่วมกิจกรรมด้วย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในบางพื้นที่ต้องการให้มีกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 โดยชุมชนมีส่วนร่วมเช่นนี้มากขึ้น

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ปทุมธานีกำลังสาธิตการล้างมือระหว่างการสนทนากลุ่ม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางคนในจังหวัดหนองคายกล่าวว่าช่วงที่รัฐบาลมีมาตรการให้กักตัวพวกเขามีส่วนร่วมตั้งตู้ปันสุขโดยนำอาหารไปใส่ไว้ในตู้เพื่อแจกจ่ายให้กับคนที่ขาดแคลนในหมู่บ้านโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายซึ่งชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการหาทางออกของท้องถิ่นที่ควรได้รับการสนับสนุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้ชุมชนได้ฟื้นกลับมาสู่สภาพเดิม

เสียงจากชุมชน

“เวลามีหน่วยงานหรือเครือข่ายแรงงานมาจัดกิจกรรมก็จะไปช่วยแจ้งคนในชุมชนและเข้าร่วมฟังทุกครั้ง” (หญิงอายุ 39 ปี อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก)

“ในชุมชนไม่มีกิจกรรมที่เราได้มีส่วนร่วม แต่อยากให้มีความรู้แบบนี้” (ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่มหลายคนทั้งชายและหญิง จังหวัดปทุมธานี)

“ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของสาธารณสุขจังหวัดเพราะไม่มีล่าม แต่เข้าร่วมกิจกรรมกับมูลนิธิศุภนิมิต” (หญิงอายุ 59 ปี จังหวัดระนอง)

เสียงจากชุมชน

“ต้องอยู่ห่างกัน ทั้งกับคนในครอบครัวและคนภายนอก” (หญิงอายุ 43 ปี อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก)

“หากคิดเชื่อต้องรีบแจ้งคนดูแลในตลาด และคนที่ศูนย์การเรียนรู้ให้ทราบ” (ชายอายุ 35 ปี จังหวัดปทุมธานี)

“ทำให้เกิดความรู้สึกกลัวเหมือนเป็นเพชรฆาตมืด และรู้สึกหวาดระแวง” (ชายอายุ 58 ปี จังหวัดหนองคาย)

“หากมีคนป่วยจะแจ้งอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว” (หญิงอายุ 59 ปี จังหวัดระนอง)

“ถ้ามีคนติด โควิด หรือสงสัยว่าติดโควิด จะไม่รังเกียจแต่จะแนะนำให้เขากักตัวและไปพบแพทย์” (หญิงอายุ 39 ปี จังหวัดหนองคาย)

“หากเจ็บป่วยต้องดูแลตัวเอง เช่น กินยาลดไข้เมื่อมีไข้ แยกตัวออกมาใส่หน้ากากอนามัยและล้างมือให้สะอาดบ่อยๆ” (หญิง ไม่ทราบอายุ จังหวัดสระแก้ว)

ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในทุกจังหวัดแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่ดีเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ทุกคนตระหนักว่าเป็นโรคติดต่อร้ายแรง โดยส่วนใหญ่รู้ที่มาของโรค อาการ การแพร่เชื้อและรู้ว่า จะติดต่อหน่วยงานหรือสถานที่ใดในกรณีที่พวกเขาหรือคนรู้จักล้มป่วย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางคนบอกว่ารู้สึกหวาดกลัว มีความเครียดเพราะเกรงจะติดเชื้อไวรัส มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากปทุมธานีเพียงหนึ่งรายที่กล่าวว่าเขาไม่ทราบเกี่ยวกับโรคโควิด-19 มากนัก ซึ่งอาจเชื่อมโยงกับความสามารถที่จำกัดในการติดตามข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับ โควิด-19 เป็นภาษาไทย

ผู้ดำเนินกิจกรรมสนทนากลุ่มที่จังหวัดระนองกำลังสนับสนุนให้เกิดการอภิปรายในกลุ่ม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรายหนึ่งจากจังหวัดระนองกล่าวว่าหากพบผู้ป่วยจะแจ้งอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว(อสต.) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับความเข้าใจของชุมชนต่ออสต. และความสำคัญของบทบาทอสต.ต่อชุมชนแรงงานข้ามชาติ อย่างไรก็ตามแรงงานข้ามชาติในพื้นที่อื่นยังไม่ค่อยรู้จักอสต.

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากจังหวัดปทุมธานีรายหนึ่งระบุว่าจะไม่แจ้งเจ้าของห้องเช่าหรือนายจ้าง หากคิดเชื่อเพราะเกรงจะถูกให้ออกจากห้องเช่าหรือสูญเสียการจ้างงาน แม้ว่าข้อมูลที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่างเล็กๆนี้จะไม่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรแรงงานข้ามชาติทั้งหมดในประเทศไทยได้ แต่ข้อมูลนี้มีความสำคัญและทำให้ตั้งข้อสังเกตและชี้ให้เห็นว่ามีความจำเป็นต้องพิจารณาว่าจะทำอย่างไรเพื่อให้แน่ใจว่าแรงงานข้ามชาติสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะสูญเสียที่อยู่อาศัยและการจ้างงาน

ผลกระทบของการแพร่ระบาดและความกังวลด้าน

เศรษฐกิจและการศึกษา

เสียงจากชุมชนแสดงถึงผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งส่วนใหญ่เผชิญความยากลำบากจากผลกระทบด้านเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการสูญเสียการจ้างงานหรือรายได้ลดลงและมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อรักษาสถานภาพแรงงานหรือวิชา บางคนกังวลว่าจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมเพื่อการรักษาพยาบาลที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ชาวชนและผู้ปกครองบางคนกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการศึกษาของตนเองหรือลูกหลานอันเป็นผลมาจากการปิดโรงเรียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่จังหวัดปทุมธานีกำลังแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม

เสียงจากชุมชน

“กลับไปเยี่ยมบ้านไม่ได้” (หญิงไม่ทราบอายุ จังหวัดสระแก้ว)

“ถูกพักงาน ขาดรายได้ ไม่มีเงินจ่ายค่าเช่าบ้าน” (ชายอายุ 25 ปี จังหวัดตาก)

“การต่อวีซ่ามีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น เพราะต้องไปทำที่สถานทูตในจังหวัดขอนแก่นเพราะด่านชายแดนไทย-ลาวปิด จากเดิมที่ไปต่อที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคายได้เลย โดยมีค่าใช้จ่ายเพียงครั้งละ 100 บาท พอต้องไปที่ขอนแก่นต้องเสียค่าใช้จ่ายครั้งละ 2,000 บาท กว่า จะเสร็จต้องไปหลายครั้งทำให้เสียเงินมาก” (หญิงอายุ 54 ปี จังหวัดหนองคาย)

“นี่ถึงศูนย์การเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาแม่ที่ปิดก่อนการแพร่ระบาด นูรอรเปิดเทอมใหม่เพราะจะมีหลักสูตรภาษาไทย แต่การเปิดเทอมต้องเลื่อนออกไปเพราะการแพร่ระบาดของโควิด-19” (เด็กหญิงอายุ 12 ปี จังหวัดระนอง)

“คนส่วนใหญ่ชินกับโรงพยาบาล เอกชน ใกล้บ้านที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง แต่ก็ต้องยอมหากคนที่บ้านหรือลูกไม่สบายก็ต้องรีบไป” (หญิงแม่ลูกอ่อน อายุ 28 ปี จังหวัด ปทุมธานี)

เสียงจากชุมชน

“หากมีการแพร่ระบาดอีกจะบอกญาติไม่ให้มาประเทศไทย” (หญิงไม่ทราบอายุ จังหวัดสระแก้ว)

“ติดต่อกับครอบครัวทางโทรศัพท์แทนการไปมาหาสู่กันตามปกติ” (ชายอายุ 50 ปี จังหวัดหนองคาย)

“พวกเราก็กลัวโควิดเหมือนกัน เราทำความสะอาดร่างกายและเสื้อผ้าทันทีเมื่อกลับเข้าบ้าน” (ชายอายุ 25 ปี จังหวัดตาก)

“ต้องสวมหน้ากากอนามัย และล้างมือบ่อยๆ กลับถึงบ้านต้องรีบอาบน้ำ เปลี่ยนชุดและทำความสะอาดที่อยู่อาศัย รวมถึงห้องน้ำ” (ชายอายุ 28 ปี จังหวัดปทุมธานี)

“ไม่อยู่รวมกัน อยู่บ้าน ใครบ้านมัน” (หญิงอายุ 27 ปี จังหวัดระนอง)

พฤติกรรมสุขภาพ

เสียงจากชุมชนแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมในทุกพื้นที่สามารถระบุพฤติกรรมการป้องกันการติดโรคได้และมีความรู้ที่ดีเกี่ยวกับไวรัสและโรคโควิด-19 ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในด้านอายุเพศหรือสัญชาติเกี่ยวกับความรู้ด้านพฤติกรรมสุขภาพ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมยังกล่าวอีกด้วยว่าพร้อมที่จะปฏิบัติตามมาตรการใหม่ๆของรัฐหากจำเป็น

ผู้ร่วมกิจกรรมกำลังสวมหน้ากากอนามัยให้เด็กหญิงที่มาร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่มกับแม่ในจังหวัดปทุมธานี เพื่อแสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการโรค ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่มหญิงไม่ทราบอายุรายหนึ่งจากจังหวัดสระแก้วกล่าวว่า “เราต้องทำความสะอาดหน้ากากอนามัย ชักให้สะอาด”

ผู้เขียนและผู้มีส่วนร่วมในรายงานฉบับนี้

ข้อมูลทั้งหมดเก็บรวบรวมโดย

สถานีกาชาดที่ 1 พลสุรินทร์อานามัย จังหวัดสุรินทร์

สถานีกาชาดที่ 6 อรัญประเทศเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระแก้ว

สถานีกาชาดที่ 13 เทพรัดน์ 13 จังหวัดตาก

สถานีกาชาดหัวหินเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ

ฝ่ายบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย กรุงเทพฯ

โดยได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายประชากรข้ามชาติ (Migrant Working Group - MWG) โดยเจ้าหน้าที่จากองค์กรพัฒนาเอกชนที่เป็นสมาชิก MWG ทำหน้าที่เป็นล่ามแปลระหว่างการเก็บข้อมูลในจังหวัดระนอง ตาก สระแก้ว และปทุมธานี

ผู้มีส่วนร่วมในการร่างรายงาน

เจ้าหน้าที่จากสถานีกาชาดประจำจังหวัดตั้งมีรายนามข้างต้นและฝ่ายบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย สภากาชาดไทย และทีมสื่อสารความเสี่ยง การมีส่วนร่วมของชุมชนและความรับผิดชอบ (Community Engagement & Accountability - CEA) ประจำสำนักงานกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง กรุงเทพฯ และประจำสำนักงานภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (IFRC)

ได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากทีมผู้ย้ายถิ่นและผู้พลัดถิ่น (Migration and Displacement) ประจำสำนักงานกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง กรุงเทพฯ และประจำสำนักงานภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (IFRC)

หากท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายงานย่อฉบับนี้ โปรดติดต่อ

สุกัญญา ทรัพย์อุดมมั่งมี หัวหน้าฝ่ายบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย สภากาชาดไทย E-mail: drteam2009@gmail.com

ศิริพรรณ วันดี เจ้าหน้าที่สื่อสารความเสี่ยง การมีส่วนร่วมของชุมชนและความรับผิดชอบด้านโควิด-19 ประจำสำนักงานกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง กรุงเทพฯ สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (IFRC) E-mail:

siripan.wandee@ifrc.org

หากท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและความรับผิดชอบในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โปรดติดต่อ ดร.วิเวียน แอล.ฟลูค ผู้ประสานงานด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนระดับภูมิภาค สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (IFRC) E-mail: viviane.fluck@ifrc.org

ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและความรับผิดชอบได้ที่

<https://media.ifrc.org/ifrc/what-we-do/community-engagement/>

ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานด้านการย้ายถิ่นและการพลัดถิ่นของ IFRC ได้ที่

<https://media.ifrc.org/ifrc/what-we-do/migration-and-displacement/> และหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ที่ <https://www.rcrc-resilience-southeastasia.org/migration/>